

ᐃᓄᐃᑦ ᑕᐱᓃᑦ ᑲᓄᑕᑦ
INUIT TAPIRIIT KANATAMI

Inungnut Tautugarijait Ukiuqtaqtuup
Aulatauninganut, Ulurianaqtumiittailimanninganut,
Sapunniaqtauvanninganullu

June 2025

Uqausirilugit Inuit Tapiriit Kanatami

Inuit Tapiriit Kanatami (Tapiriikkut) kiggaqtuijulutik timiqutigijauvut Inungnut tamainni Kanatami, amisuuningit najuqsutik Inuit Nunatuqariinnaqtanginnik 51–nik nunalingni tauvanngat pigiaqtunik Inuvialuit Nunanganik (Nunatsiarmi), Nunavummi, Nunavingmi (Kupaik Uangnangani), ammalu Nunatsiarmi (Lapatuap Uangnangani). Inuit Nunangat anginilik Kanataup nunaqutianik tamaani 40 pusantinganik, 72 pusantikkut sigjaqpasinginnik ammalu 35 pusantinginnik imarni tariungunginninginnik. Tapiriikkut kiggaqtuijuvut pijunautinginnik pijumaninginnilu Inuit Kanatalimaami aqquitiqaqsutik kavamaqarusiujumik kiggaqtuijumik tamainnik Inuit aviktuqsimananinginni. Ajaurisuunguvugut atuaganik, pilirianik, ammalu pijittirautinik kamagijauqullugit akaunnngiliurutiujut Inuit inuusiqaqsialirininginnik, iliqqusiliritsianinginnik, immini aulatsigunnarninginnik, ammalu avatilirigunnarninginnik.

Tapiriikkut Katimajingit niruarunnaaniit sivuliqtuuvut sitamanik Inuit nunataarvusimajunik katujjiqatigiinginnik:

- Iksivautaq ammalu Aulattijimmarik, Inuvialiit Aviktuqsimananinginni Kuapuriisakkut
- Angajuqaaq, Makivvik
- Angajuqaaq, Nunavut Tunngavikkut Timiqutinga
- Angajuqaaq, Nunatsiap Gavamakkungit

Ukuattaug niruarunnautiqangikkaluqsutik katimajiuqataunginnasuungugivut:

- Angajuqaaq, Inuit Ukiuqtaqtuup Katimajirjuangit Kanatamik
- Angajuqaaq, Pauktuutit Inuit Arnait Kanatami
- Angajuqaaq, Kanatalimaami Inuit Makkuktut Katimajingit

Tautugarijauningit

Kanatamiut Inuit ajuqsarunniiqpallianingit tapiriingnirmigut ingminiglu tukiliuqtiuvaglutik.

Tilijausimaningit

Inuit Tapiriit Kanatalimaami nipigijauvut sapunniqaqtunirmut sivuvariaqtittivallianirmullu Inuit pijunautinginnik ilagijaujariaqarninginni tamaani Kanatami.

Tukisigiarutik

Kanataup ukiuqtaqtuqpasinga nunaqutigijaunajanngittuq Kanatamut Inuktaqarningippat. Inuit aulattijiuningit Kanatamiunut aulattijjutaavut. Taimaigaluaqtillugu Kanata kinguvaqtuq tamainnik asingit ukiuqtaqturmiut pivalliatittininginnik ukiuqtaqtumi, nangiarnaqtumiiliqsuni ulurianaqtunut nunarjuata qanuittailimaninga, nangminiqarnitta surajauttailimaninga ammalu Kanataup silataanimiutanut pagvisaktauttailimaninga. Uuktuutigilugu, pituqauluarningit pitaqanngitsiammariktullunniit aullaarutiksalarinirmut piqutirjuat, uuktuutigilugit tulaktarviit ammalu qikulingni sanajausimannginingit mitarviit, akitujuutittivut ajurnarniq-sautittilutitu Inuit Nunanganu tikivviqagunnannirmik ippigusutsianirmilu, ammaluttau tusau-maqattautilirinirmut attatarnirmulu piqutirjuagijaujut isulivviqagiisuuguninginnut nunaliit atugiaqalisuunguvut asingit nunarjuat qummuaqtittisimajanginnit.

Ajuqsaruniqpalliajunarningit Inuit Nunanginni ilagijaullaringmata Kanataup aulattijiuv-vigijanganut akunialungmullu ulurianaqtuqariaqannginninganut ammalu sapunniaqtausi-majunnariaqarninganut ukiuqtaqtuup isumagillugit pijunnautivut, ajjigijaunngituniglu qaujimanigarninginnut aviktuqsimananginnik, sannginiqarutauninginnullu nunaliktinnut. Inuqutivut qaujimanigpaangungmata ukiuqtaqturmik, taimanngat aturumiuk, najuinnaq-sunigillu Inuit Nunanginni hanalaganginniittunik arraagunik. Taimaikkaluaqtillugu, aviktuqsimananginni piruqpalliajunik naniinnginni aulattijjuunautimigut, Inuit sulit aturunniiqtitaunnaqtuugalanik inuuqatigiigviujuni kiinaujaliuqataujunnarninginnilu naliqualsimanngitut sulit piqutirjuaqattianginnirmut, pijittirautiillu isuqarninginnut atuqtauqattarunnarninginnik.

51—ngungmata taimanni Inuit Nunanginni nunaliit Inungnut angunasugviuvaktut, pinasuar-viuvaktut, qaujisarviuvaktullu anginilingmik tausanginniittunik kippariktunik kilaamitalingnik nunamik, tariurmiglu, ilaqarmijumik Aqqusiriap Tariunganik. Inuqutigijavut qaujimaajitavut nunattinnik pijumajarjuarijauligtumik, ajjiungittuniglu pijittiraqtiuvaktutik amisuuvaanngitunik Kanatami sigjaqpasingnik naputtiqtuijinut ammalu Kanatamiut unataqtuksanginnut.

Takugajungniqsammariuliqtuguttauq umiarjuarnik nunaquttinnik, Kanataup silataaniin-gaaqtunilu pitaqainnasuunguliqsunik aulatsivalliajumajuni sivuniksarilirunnaqtattinnik. Inuit quaqsaarutiqaqsimavut Kanataup nillitigilauqtasinginninginnut tamakkununga pivallialiq-tunik ammalu gavamait piniarniqanngininginnut Inuit Nunanginnik ilaliutijauttiariaqar-niganik Kanatamut.

Inuit upigusuktut Kanatamiutaunirminik. Isumaluutauvaktunik Inuuqatittinnut isumaalu-tiqaqatauvugut Kanataup aulataujunnarninganu ammalu ulurianaqtuqariaqannginingannik. Tunngasuktitaugalaqsaqutik maannasaangulaqtuq piniarniqarnirailaurningit Kanatami sivuliuqtiujut sivullitittijumanirailuti aviktuqsimanangani, sannginiqsanik kisiani isumak-saqsiurutausimattiaqtunik tautugaliurutik Kanatamut ilisimatsianirmut aqqutiksatuariqitavut akuniuniaqtumut ulurianaqtumiittailimaniaruni ukiuqtaqtuqpasik.

*Kanataup ukiuqtaqtuqpasinga
nunaqutigijaunajanngittuq
Kanatamut Inuktaqarningippat.
Inuit aulattijiuningit
Kanatamiunut aulattijjutaavut.
Taimaigaluaqtillugu Kanata
kinguvaqtuq tamainnik asingit
ukiuqtaqturmiut pivalliatitti-
ninginnik ukiuqtaqtumi,
nangiarnaqtumiiliqsuni
ulurianaqtunut nunarjuata
qanuittailimaninga,
nangminiqarnitta
surajauttailimaninga ammalu
Kanataup silataanimiutanut
pagvisaktauttailimaninga.*

*Inuit ammalu Inuit Nunangata
pimmariuvalliatuinnaningit
ammalu pimmarikkut
aulattijiunirminut ammalu
aulattijuatigiinirminut
nunaminik imaquatinginniglu
isumagijausimatsiagialiit
nutaanik atuagaliuratau-
vallianiaqtuni turaangajunik
aviktuqsimaninginnut*

Kanata saappallianinganut ukiuqtaqtuqpasingmut, gavamait sivulliujiigiaqaqput Inuit ajuqsarunniirutiksanginnik, isumaqarvigijanginnilu tunngaviuniaqtunik ukiuqtaqtumi ulurianaqtuqariaqanngininganut, aulattiviujunnarninganut ammalu sapunniaqtausimajariaqarninganut. Kanata piliriqatiqattiarialik Inungnik pivalliatittinirmik atuutiqattiarniaqtunik ulurianariikkutiksanut atuagaliurnirmik Inuit Nunanginni ilitaqsisisimajumik pimmariuninginnik Inuit ulurianaqtumiittariaqanngininginni Kanatalimaap nauttiqtuijauningani.

Inuqutitta nunaliillu qanuinnnginningit taimanngat tugligijautuinnaasimavut Kanataup pilirianginnut ulurianaqtumiittailimanirmut. Tamanna asijjirialik.

Kanatami ulurianaqtuqattailimaninganut qanuiliurutiksait ukiuqtaqtumi taikkuningatsainnaq tammaqtaqtailimajariaqarniaqtut. Kanataup Amialikaullu unataqtuksaqalaurningit ukiuqtaqtuqpasingmi tuglirijami nunarjuarmi unatalauqsimajuni akunialuk aktuiniqalauqsimavut Inungnik nunaliqutittinniglu. Angijuutiit piqutirjuat sanajaulauqsimangmata taissumani Amialikaup unataqtuksaqutinginnut aviktuqsimanuijuni, ilaqalauqtunik sanajauninginni unataqtuksanut nautsiqtuivivviniit amisugasait ammalu mittarvilarijaulauqsimajut tauvani Qausuitturmi, Iqalungni, Sallirmi Lapatuarimi, Kuujjuarmilu.

Unataqtuksait Inuit Nunanginnuaningit pigiarutiulauqput taissumani qallunaat aulattijujumavallianinginnut Inungnit, Inuit qitunganginnik aullaqtittiqattalaurningit ilinniariaqtitauninginnut, nuutauvalaurninginnullu Inuit ilagiit Kanataup nangminiqarniragumaninganut nunattinnit, ammalu tuquraqtaulauqsimaningit Inuit aullaaruutingit qimmiit paliisikkunnut nuutunnailittitaugiarninginnut Inuit.

Uktuutigilugu taissumani 1950-nginni, 19-ngulauqput ilagiit Inukjuarmiut, Nunavingmi, ammalu pingasut ilagiiktuttauq Mittimatalingmiut, Nunavummi nuktiqtaulauqsimajut Kanataup gavamakkunginnut Qausuitturmut ammalu Ausuitturmut quttiqtumut Kanata nunaqutiqarniragumaninginnuk Inulituqauniraqtauniarmata tauvakkua nunait.

Kanata nangiarnaqtmuiliirunnaqpuq qimaktauvalliatuinnaluni asingit nunarjuarnut ukiuqtaqtuqpasingmi, pijaaqutaunngittunik tunnganarutauvangninginnut asittinnuk ajauqtaujunnarniq kiinaujaliurutiksanginnut gavamataarijaujunnarninginnulu aulattijiulurnarniq nunaquatinginnik, imaquatinginiglu. Kanata piviksalik ajuqsarunniirjuagunnamirmik sanngijualuulirunnarnirmilu Inuit Nunangat pitaqarninganut pitaqarialimmarinit nunami ujaranniagaksanit, uummaqusiurutiksaliurunaqtunit, ammalu pimmariujunik umiarjuakkuurviqarninginnu imaquativut.

Inuit ammalu Inuit Nunangata pimmariuvalliatuinnaningit ammalu pimmarikkut aulattijiunirminut ammalu aulattijuatigiinirminut nunaminik imaquatinginniglu isumagijausimatsiagialiit nutaanik atuagaliuratauvallianiantuni turaangajunik aviktuqsimaninginnut sivulliujiijunnaqtunik pimmariujunik kiinaujanik piruivviujunnaqtunik ilaliutivviuniarlutik Kanataup nunaaluanut, ilitarijaulutik pimmariuningit Inuit qaujimagangit, isumagijangit, pijunnautigijangillu.

Inuit Nunangat

Inuit Nunangat taiguusiuvuq nunamik nangminigijaujumik inungnut atuqtaulilauqtumik unikkaanirmut kanataup tamakiijumik ukiuqtaqtuqpasiunilimaanganik. Tamanna Inuit Nunanga, iliqqusiqrvinga, gavamaqarvingalu Kanatalimaap nunaaluanik 40 pusantimik anginiqaquq, 72 pusantinginnit sigjaqpasiuningit anginiqarivut (Kanataullu ukiuqtaqtungata iluunnanginnik sigjaqpasiuninginni) ammalu 35 pusantinginniisutik nunaup qanganiinningit tariungungittut imaqutingit. Ilagijauvut Inuvialuit Nunataarvigisimajanga Nunatsiarmi, Nunavummik, Nunavik Kupaik Uangnaqpasingani ammalu Nunatsiavummik Lapatuariup Uangnangani. Inuvialuit Aviktuqsimaninginni Kuapuriisaqaquq, Nunavut Tunngavikkut Timiqutinganit, Makivikkut ammalu Nunatsiavuup Gavamakkungit sitamauvut Inungnut Nunataarutiqarnirmut timiqutigijaujut kiggaqtuijuullutik Inuit pijunnautiqarninginnit.

*Tamanna Inuit Nunanga,
iliqqusiqarvinga, gavamaqar-
vingalu kanatalimaap
nunaaluanik 40 pusantimik
anginiqaqpuq, 72 pusantinginnit
sigjaqpasiuningit anginiqarivut
(kanataullu ukiuqtaqtungata
iluunnanginnik
sigjaqpasiuninginni) ammalu
35 pusantinginniisutik
nunaup qanganiinningit
tariungungittut imaqutingit.*

Nunarjuarni ukiuqtaqtuqpasingmiutauninginni, Kanata atiliuqsimajutuuvuq ukiuqtaqtuqpasingmiutuqaingit, Inuit, ilagilugit tamakkiqtunik nunataarutunik. Taikkua tallimat¹ Inuit–Gavamatuqakkulu nunataarutiit atiliuqtaulauqtut Inuit timiqutigijanginnut saqqittitviulilauqtut tunngaviullarigunnaqtunik ammalu qaujimajjutiksaqqtunik atuqtauvangniaqtunik piliriqatigiiguunnarnanginnut ilagiiguunnarnanginullu inillangaivalliajunnaarnimut aulattinimut aulattijiuqataujunnaanginullu angijualungmik nunanik imaqutinginniglu. Inuit–Gavamatuqakkullu nunataarutit ilitaqsisimallutik Kanataup aviktuqsimaninginni ukiuqtaqtuqpasingani aviktuqsimaninginni gavamaujunik Inuit Nunangani, Inuit amisuuniqsaunginnaqput inuqutigijauninginni aviktuqsimaninginni.

Kanatautau nunarjuatuanguvuq ukiuqtaqtuqpasingni niruaqtausimajut sivuliuqtingit aaqquimajaqatutit piliriqatigiqarnimik ilagiliqtaminik ukiuqtaqtumiutaujut inuqutinginnik. Atuqtaulutik taikkua Inuit–Gavamatuqakkut Katimajiralaat saqqitaulauqtuq 2017–mi, Inuit sivuliuqtingit Kanataullu ministangit katujjiqatigiiksutik nalunaijavaktut sivulliuqtaujuksamaanik, atuinaruqtauvalliajuksanik, tiliurillutiglu atuni angajuqqauntinginnik kiggaqtuijinik pijariiqtauvalliaqullugit. Inuit–Gavamatuqakkut Katimajiralaat taimainninginnut pijittiraijuvkaput ajjiqanngittumik Kanatami qanuiliurutiksaliarjauksimajunik atuqtauvangniaqtunik tukisiumaattaautijunnaarnimut qanuqtuuruatuvangniaqtunullu ukiuqtaqtuqpasingmi sivulliuqtaujuksanik, ilaqarlutik ulurianaqtumiittailimajariaqarninginnik.

Aktuqtausaraittunnaqtuq ikpigijausitsianginningalu aviktuqsimaningat

Nunarjuap avaluaniinniq ukiuqtaqtuqpasi sivuniksarijavuq. Ukiuqtaqtuqpasingmi nunaliit asivut parnaksimaliqtut aulattijulirunnaarnimut aviktuqsimaningani tamaani. Takutsauvuq taimaippallianiq ukua Raasiarmiut sanngijumik piqutiqarniraqsimaningigut nunanginnik tikiumajunik nunarjuup kajjiganut, ammaluttau Amialika Kanatalu tamakkiik nunaqarnirarningigut tauvuunaangajunik Tuktujaaqtuup tariungagut. Raasia, China, Amialika, asingillu nunarjuat ilitaqsimagamik pijuminarnialuanik ukiuqtaqtuqpasiuniup, iliranaaqsapalliavut qaujitittivalliaqattaqtutiglu aulattigumanirminik ukiuqtaqtumi. Maannasaangulauqtuq akukitturmiut Kalaahliit Nunangani aktuqtausimalaurningit saqqumatittilauqtuq qanuq aktuqtausaraittigijunnaanginnit Inuit Nunangat ammalu Kanataup asinginnut pagvisaktaujunnaangit iliranaaqsarviujunnaangillu Kanataup gavamakkungit saqqittivalliangituarutik sapunniarutiksanic Inunngik, Kanatamullu ilaujjittiakkanniriarniangituarutik.

Maannaujuq Amialikakkut aulattijingit nalunaijallauqtut tigusiugumanirminik akukittut Kalaahliit Nunanganik, uqausiqaqsimallutik Denmark tauvani ikajuqsuingiluaqattarninginnik kiinaujaliurutaunnaarajaqtukut ammalu unaqtaqtuksanginnu sapunniarutiksanic simanngiluarninginnut. Amialikakkut Gavamangata Unikkaaliuttiaqattariaqarningita Iqqanaijarvingat maannaujuq qaujisaqpalliialiqut qanuq akiqarajarmangaat tigusiug ammalu kajusittiniq Kalaahliit Nunanganik.

¹ Inuvialuit Kingullipaaq Angirutinga (Inuvialuit Nunaqutingit); Nunavut Angirutinga (Nunavut); James Bay Kupaik Tarranganilu Angiqatigiinnangit (Nunavik); Nunavik Inuit Nunataarnimut Angiruti (Nunavik); Laapatua Inuit Nunataarnimut Angiruti (Nunatsiavut).

Ammataup, Amialikakkut ilitaqsisimanngittut Aqqusiriap ikaariaqturvinga imaq Kanataup kigligarvingata iluaniinningani. Tamanna tariunga Aqqusiriap aturunnaqsivalliatuinnagunnarnanganut umiarjuanut ikaarviuvalluni, Kanata niriukkajaraluaqpuq aksurunaqtukkuutitaujunnarniminik Amialikamut pillugu ukiuqtaqtumi umiarjualijut. Kinamut nangminigijaum-mangaaq ungataagut, asinginnit isumaaluutiqarivuq suurlu sanajauvallianinginni tulaktarvit uqsuqsarvujunnarningit, nautsiqtuqtaujunnarningit qanuiliurutaugiarunnarningillu umiarjualirinikkut tuavirnatuqarajaqpat, ammalu atuqtaujunnarnanganut Aqqusiriap Tariup imaagut ikaariaqturvingata asinginnut nunarjuarjaujunut. Taakkualimaat isumaluutaujuinnaavut aksurunaqtukkuurutaularunnaqtut Amialikakkunut asinginnuglu silarjuami nunaligjuaqagataujunik.

Ajjiqangittiammariksutik Kanataup qanuiliurusinginnik, Raasia kiinaujaksaniksimajjuaqput aviktuqsimaninginni umiarjualirijutiminik, piqutirjualurutauvallianinginnut, ujarangniarnirmigut ammalu unataqtuksaminut sanarrutausimajunik atugaksanik ukiuqtaqtuqpasiunirminek. Ilaliutisimalirivut Chinamit angilligiatqittijutiksanginnik umiarjuqarunnarninginnik takpau-naarunnaqtunik ukiuqtaqtuqpasiuningagut aulaarviujunnarninginut. Umiarjuat ikaaqtut Raasiap tariungagut mikijuutittilliriliqut Kanatamiup aqqusiriakkut ikaariaqturvingagu qanuiliurutausimajunik, akiliqtuqtauvalliangituarutiglu sananiujut Inuit Nunangani, amigarjuarningit tagvuuna angiglivalliatuinnarniaqtuq angumangiluaqtummariuluuniaqtunik piruqpallialutik agqigtuni arraaguusauniaqtuni. Tunngasaiqattautivallianinginnut Amialikamiut Raasiamiullu, atausiq isumaaluuti uqausiuvalliauvuq Raasiamiut ukiuqtaqtuqpasinganik tiktaujuunnatarningit amialikamiut piliriqatigijauvallianinginnut.

Taimaatsainnaqtuq asimititut aviktuqsimaninginni silarjuarmi, Chinamiuttauq atuqattarivut piqutiqanngiluarninginnik ukiuqtaqtumi tamaani qanuiliurutigijunnarnirminut pigiarviujunnaqtunik ingminik ikpigijauvalliatittijunnarnirmut turaangajunik. China qanuiliulaurningit Kalaahliit Nunangani tukisivaallirutaugunnaqput qanuiliuttarunnarninginniktauq Kanatami Inuit Nunangani. China akiliilaurmata \$2 pilijannik Amialikaup kiinaujaqutingata sannginilinginnit arraagut akuninginni 2012 ammalu 2017–ngulauqtuq. Tamaani 2019–nguligtumi China nunaqutingata kampaniqutingat uuktulauqsimajut kajusititaulaungitturmik sananirmi mittarviksaangnik taikani Nuukmi ammalu Ilulissammi, anginipaanguqataujunik piqutirjuarlijausimajunik tamainnik pivalliatitaulauqsimaninginni Kalaahliit Nunangani.

Chinami nunanganut nangminirijaujut kampaningit akiliqtuiqataugivut kiinaujaliurasuarutiginut pitaqarajuittuni ujaranniarviujunnaqtunik Kalaahliit Nunanganiittunik asinginniglu ukiuqtaqtuqpasiuninganik, ilaqarmijunik Kanatami. China maannaujuq atuagaqarmata aqqiinasungnirmik qaninniqsaurirunnarnirmut tauqsiiqattautijunnarninginnik atajunik Inuit Nunaqutinginut. Maannasaaq 2020–mi, Chinisikkunnut nangminirijaujut kampani uuktulaarmijuq angirutaulaunngittunik niuvirasungnirmik tauvani Hope Bay guulusiurvingmik ujaranniarviujunaqtuni, qanigijangani lqaluktuuttiap.

Taimangat akiliutiksantiktausimanngiluaqattarningit Inuit Nunangit, ammalu maannasaaq Raasiami akiliqtuiqattarningit pitaqarialinnik ukiuqtaqtuqpasiuninganut, tukiqaqtut amisugasait ajjigiinnngittuutit silarjuarmiut qaujigiaqattarunnaqtut angijualungmik Inuit Nunanginni

*Taimangat akiliutiksantik-
tausimanngiluaqattarningit
Inuit Nunangit, ammalu
maannasaaq Raasiami
akiliqtuiqattarningit
pitaqarialinnik ukiuqtaqtu-
pasiuninganut, tukiqaqtut
amisugasait ajjigiinnngittuutit
silarjuarmiut qaujigiaqattarun-
naqtut angijualungmik Inuit
Nunanginni naliqqagijaun-
gininginnik piqutiqanirmigut
takulugit saniani Kanatamiu-
tauqatigijanginnut.*

*Inuit aturmata
najuqsunigillu Inuit Nunangit
nalunaikkutallariullutiglu
Kanataup aulattijiunirau-
tinginnut tamainnik Aqqusiriap
Tariungagut ikaariaqturvingmut.*

naliqqagijaunngininginnik piqutiqanirmigut takulugit saniani Kanatamiutauqatigijanginnut. Ilangit tamakkua atulirunnarmata ajuliqtittivalliajunnarnirmik pivalliakanninirmik ukiuq-taqturmit, pijuumisaivaglutik asingaanginnik pivalliarutiksani sanajautittijunnarnirmilluuniit pijittirataungaarunnaqtunik ingminut ikajuutiksani Kanatamiutanut pijittirautaunajanngit-tunik, aturunnaramik qaritaujakkut katagutaujunnaqtunik ammalu nalliqquarijaulirunnaqsutik qaujisaqtuqataulirunnarninginnik akiliqtuijunnarnirninginnilu maliktauniqsaulirutijunnaq-tanginnik ammalu qaujimaunainginnik qaujimalirunnarninginnik.

Tautugarijaujut nunaqutitta aulatauninganut, ulurianaqtumiittailimaninganut sapunniaqtauvanninganullu

Inuit tautugaqarmat Inuit Nunanganik sivulliuniqpaanguniq pirurviujunnarniq Kanatamiuni kiinaujaliurutiksarijaujunnaqtuni aggiqtunik quliunaaqtisimajunik arraaguni. Pitaqarunnar-ningit atuutiqtattiaqtunik umiarjuakkuurviksanik, naammajunik nunamiutaqarningit ammalu atukkanirunnangittunik nunamiutanik ujaranniagaksaqarningit, nunaminilu aulattijiqattiar-nirmut tunngaviqarningit tamainnik ilagijauvut Inuit Nunangat ikajuqtuqatauvangninginnut Kanatamiutauqataujunut.

Inuit aturmata najuqsunigillu Inuit Nunangit nalunaikkutallariullutiglu Kanataup aulattijiuni-rautinginnut tamainnik Aqqusiriap Tariungagut ikaariaqturvingmut. Inuit angunasuktingit nautsiqtuijuvakput angijualungmik nunaminik ammalu tariunginnik imarnik qanigijanginni akianiittuniglu nunalingminik, taikkualu Kanatami sigjaqpasiuninginni nauttiqtuijinginnut Kanatamiullu unataqtuksakkunginnut maannaujuq sulijauqattaqtanginnik nauttiqtuijunnar-niq uvvalunniit qaujittiqattarunnarniq Kanatamut pigijauninginnik. Qaujimaajitarijaujut ukiuqtaqtuqpasingmik, isumagivaktavut atuqtaujariaqaqput qaujittiqattarniq Kanatami ukiuqtaqtuqpasinganik ulurianaqtuqarviujariaqanngininganut atuagarijaujunik, Kanatalu ilaqariaqaqtuq Inungnik sivuvariaqtaujunnarniarutik tamaini sivulliujjauqujauningit aviktuqsi-maningani.

Tamanna ilagiigutauniq kajasijariaqammariktut Inuit Nunangat ilaliutivallianiarunik Kanatamut, ilitarijauninganullu Kanataup sanngijumik ukiuqtaqtuqpasiktaqarninganik tamainnut nunar-juarmiutaujunut inuqarviuninginnut. Inuit tautugarijanginnik aturlutik aulattijiqarninginnik, ulurianaqtumiittailimaninganik ammalu sapunniaqtausimajariaqarninganut tautugarijautuin-nangilat tamakkua Inuit Nunanginnut, ilaugivut tamarmik Kanatamiutalimaat tagvuuna; Kanataqarniq iniksaqattiaqtumik qitianiittumik tauqsiiqattautivviujunnaqtunik ikaarviuvang-niq attatarviunirmut Kanangnaqpasingmit Pingarnaqpasingmut, ammalu Uangnaqpasingmit Nigiqpasingmut. Atuutiqtattiarinaqtunik, Kanataup nirutunisakkut tamainni aulattijiuuvvigija-nganni, ulurianattumiittailimaninganik ammalu sapunniaqtausimajariaqarninganik turaagari-jaujunik tunngavilingnik makuninga Inungnut sivulliujjauqujausimajunik:

Sapunniaqtausimalini aviktuqsimaning aturlutik Inuit–Gavamatuqakktu ilagiirutingit: kajusilutik Inuit–Gavamatuqakktu ilagiigutingit katimajiralaangi Kanatamut ikajuutauniqu paanguvamat atuutiqtattiarunnaqtunik nunaqutinginnik ulurianaqtimiittailimaninganut, pivaallititaujunnarninganullu aviktuqsimaningani. Kanataup gavamakkungit taakkuatuuvut ukiuqtaqtuqpasingmini nangminiq piliriqtatigiarunnaqtut ukiuqtaqtumi Nunaqaqqaqsima-junik, tamainnik marruilingajukktu atuni sitamanik Inungnut nunataarviusimaninginnut, ammalu amisunik piliriviqarunnaqtinginnut taikuunaarlutik Inuit–Gavamatuqakktu Ilaliutisi-maninginnut Katimajiralaangagut. Tamanna pimmariumuk sannginiqarutauvuq Kanatamut aturlingminik pivalliatittinimut. Kajusilutik Kanataup ilagijauningit taikuuna Inuit–Gavamatuqakktu Ilagiigutinginnut Katimajiralaangit tuttarvilariugamik ukiuqtaqtuup ulurianaqtimiittailimaninganut, sapunniaqtausimajariaqarninganut, ammalu taimaak Kanata pivallititillirunnaqpuq atuutiqtattiarunnaqtunik atuagarnik aturlutik Inungnut qaujimanigarningit. Katimajiralaat inillangaijuunnaqput piliriqtatigittiarunnaqtinginnik, qaujittitauttiaqtatinnarninginnilu uqausiqatarniaqtunik Inungnut Kanataullu sivuliqttinginnut, piusigiarutaulutiglu Kanatami gavamakunnut isumaliurtaujunnaqtunut, ilaqarlutiglu pijjutiaqtunik Kanatalimaamut maligaliangujunnaqtunik, ikajuutiksani Inuqutinginnut, atuagalirinimut, ammalu pilirialisaarutiksani turaanganiaqtunik ikajuutaunimut ukiuqtaqtuqpasingminut.

Akiliqtuqtauvallialutik Inuit ajuqsaruniirutigijunnaqtangit piusigiarutaunimut ukiuqtaqtuup ulurianaqtimiittailimaninga: sapunniarutiksagarunnaqtingit ukiuqtaqtuunip Kanatamut akiliutajariaqapuuq Inuqutinginni pijittirautiksani ikajuutiksanginullu pitaqaralingnik kiinaujaliurviksani. Tukisumajauuniqu paanguvut ulurianaqtauningit ukiuqtaqtuqpasingmut pisimajut Kanataup silataaningaqtunik ikpigijauniqu salirunnaqtinginni/pagvisaiqtatunnaqtinginniluunniit, kiinaujaliurutiksanginnik ajuliqtittijunnaqtinginnut ammalu pigiallagutaujunnarninginnik naliqqagijaunginiqsauninginnik Inuqutingit nunamini, asiminut Kanataugataujunut. Sapunniaqtausimajunnaqtinginni ukiuqtaqtuqpasinga sivulliujaariaqaput pijiaqtajariaqarningit ajurutauvaktut aanniaqanngittulirivikkut, ilinniaqtulirinikkut, inulirijikkullu pijittirautigivaktanginnit pijjutauqatarninginnullovut amisunut ilagiiktunuk nuktiturautiaqtarniq aviktuqsimanirminik ammalu utirviujunniqtatarninginnut nunatuqarminut, ammalu atuliqtittijariaqasutik atuutiqtattiarunnaqtunik atuagaliarjaujunnaqtunik mikigilivaallirutauniaqtunik kaaqatarninginnut Inuqutingit ammalu akituluaqatarninginnut tamaani niuviaksangit. Isumagijaugutik attarnaqtimiittailimaniq ammalu sapunniaqtausimajariaqarniq amisururiaqtajariaqarningit unataqtuksaqarninginnik aviktuqsimaningani, tamaittariaqagaluqsuni, qanuiliurutiutuinarmata avaniauuktunik attanaqtunik, kamagatit tamakkuninga inuqutigiiktuni ammalu piquitirjuaqanngiluarninginnit ajurutauvaktunit ammalu ulurianaqtaujunnaqutik kiinaujaliurutiksangagut piviksaliurtaujunnaqtunik gavamakunnut aulataulirunnaqtingit tikitauqatarninganut ukiuqtaqtuqpasiuniq.

*Kanata pigiaqtittijariaqaliqpuq
maannaujuq parnautinik
nutaanik ukiuqtaqtuqpasiktaa-
rijaunialiqtumut, ilaqarlutik
sanavviuminginni tariurmi
imakkut naukkuurviksani
asinginnilu ikajuutiksani
piqutirjualiurlutik aturniaqtunik
Aqqusiriap ikaariaqturvingani*

*Inuit attarnaqtumiillarikput
akaungittumaringmiiksutiglu
angirutiliuqtailimaqujallutik
uvalunniit tutsiraqtailimaqujaul-
lutik ikajuqtaujjutiksanik kiinau-
jakkut Kanatamiutaungittunik,
tukisinammarinngitillugit sulit
Kanatap qanuqtuurutigi-
niaqtangit piqutiqaatiangilu-
arningit ukiuqtaqtuqpasingani.*

Inuit Nunangat ilagijauliriaqarninga Kanatamut: sapunniaqtausimattiarningit ukiuqtaqtuup kamagijaujarialik ungataani tautugaqatuinnarniup pivalliaqujiniq aviktuqsimaninganik, atuliqtittivallianirmullu piqutirjuaksaqariaqarninganik ammalu kiinaujauliurviksattariaqar-ninganik taimaatsainaq piviksaqagtigilutik asiminut piusirijauqaaniktunik Kanatamiuni. Kanata ammalu Inuit pingunniqtittivallialiit anginiqsanik tautugarijaujunik qilamialuk pivalliaqtiillugu Inuit Nunangani. Taikkua tautugarijauningit aulataujariaqaqput sanngijum-
marialungnik kiinaujalirinirmut atuagaliuqsimalutik turaangajunik pivalliatittilanganiq avik-
tuqsimaninganik, tunngaviqannginiqsaulutik atuni piliriangunialiqitunik pivalliatitautuinaq-
attarninginnik. Maannaujuq gavamakut piusiqarmata atausiunaqattitqatarnirmik akiliqtuiq-
attarnirmik aviktuqsimananinginni sivulliujuqujausimajunik maliktunik, taimaininganut Inuit
Nunanginni ilaliutittitauttailimajuarmata, gavamaliriuqataujunnarninginullu ammalu
kiinaujaliurutiksagarunnarninginnik ingmiguungaataitaulutik, Inuqutinginullu tamanna
ammalu kiinaujaliurviksaqagunnarninginnut ajurutaugattainnaqsutik. Kanata pigiaqtittijari-
aqaliqpuq maannaujuq parnautinik nutaanik ukiuqtaqtuqpasiktaarijaunialiqtumut, ilaqarlutik
sanavviuninginni tariurmi imakkut naukuurviksanik asinginnilu ikajuutiksanik piqutirjuali-
urlutik aturniaqtunik Aqqusiriap ikaariaqturvingani pitaqariaqallirilimat amisuuniqsaa-
luuvaliqitut umiarjuaqassuningit tauvani.

Kiinaujakkut akiliutiksait turaanganingit nangminiq Inungnut: Kanataup gavamakkungit
akunialuk tunisisimainnarmata kamajiutittiniq aviktuqsimananinginni gavamaujunik ammalu
ukiuqtaqtup aviktuqsimananinginni gavamaujunut pivallittitjunnarnirmik ukiuqtaqtuqpasi-
nganik. Tamanna taimaak aaqquumaninganut pijjutausimavut Kanata qimaumajaulirniq
asinginnik nunarjuarmi ukiuqtaqtuqpasiuninginnik, inuillu atarnaqtumiititaullariksutik
narrunaqtitauniqsauvangninginnut Inuqutingit ammalu ilautitauttailimavangninginnut
ingmiguungaataitaulutik. Nangminiq akiliqtuivangningit kiinaujatigut Inuit Nunataarutingin-
nik Katujjiqatigiingnik, sanajausimananinginnullu nutaat maligaliat ammalu atuagaliarijaujut
ikajuutauniqsauqattaqsimamut Inungnut ingminik—ismaliuqtujunnarninginnut tamakkunia
pijjutiqaqtunik aanniaqtulirinirmik, niqiksaqattariaqarninginnik Inuqutingit, ammalu igluli-
rinirmik, aaqquimattiarniqaanguvut atuutiqarniqaangullutiglu pijjutaujunnarniq piusigi-
aqtaujunnarninginni ajuqsarunniirutauvaallirunnaqtut aviktuqsimaningani maannauliqtuq
pivalliatuinnaqtumik attarnaqtumiilirminginnik Inuqutingit. Tikitaujunnarutik tamakkua
turaagarijaujut Kanataup gavamakkunginnut sivulliujujaujariaqaqput ilitarijaulutiglu kiinau-
jaksaniksijunnarningit Kanataup gavamakkungit sannginiqarniqsautut sanianik Kanataup
aviktuqsimananinginni gavamaujunik ukiuqtaqtuuvlu aviktuqsimananinginni gavamaujunik
qilamiuniqsakkut kamagijaulirunnarmata asijiqtauvallialiit taimaak.

**Ujjiqtutsiarniq sapunniarutiksanut piqutirjuat akiliqtuqtauningit ikajurniqarniaqtut
Inungnik:** ukiuqtaqtuqpasingmi piqutirjualirijit Kanatami angumanngilat tamainnittiaq
nunarjuarmini ukiuqtaqtuqpasingmiutauqatauninginnik, taimaininganullu aviktuqsima-
ningani kiinaujaliurutiksangit ajuqsaqput, atuliqtitaujunnailiqattaqsutiglu. Kanataup
sapunniarutiksanik akiliutiksangit ikajuutaujariaqaqput aviktuqsimaningani pijjaqtuavallia-
lutik ajurutauvaktut piqutirjuaqanngiluarninginnut, ajjiqanngimata tamaani Inuit Nunanginni
asinginnilu Kanatamiunguqataujuni, pijjuumisautaurunnaqtunik piruqpalliajunnarninganut,

pivalliajunarninganullu Inuqutivullu angunasugunnarniqsauniarmata ulurianaqtuqannginirmik, nauttiqtuigattarlutiglu aviktuqsimaninginni, ammalu kamajiujuunarlutik qiniqtaujaerialingnik, ikajuriaqtaujaerialingniglu. Tikitaksavut tamakkua sivulliujjauqujaulutik nutaanik amisunut atuutiqarniaqtunik piqutirjuaksanik ilaqaqtunik iglulirinirmik, nutaak tulaktarviksanik, nutaanik kisaqsimavviksanik, qaritaujakkut nutaanik ungasiktukkuurutiksanginnik sanajauninginnik, attatarviksanik piliriviksanik, aqqusiurutiksanik ammalu silaup asijjiqpallianinganut aktuqtau-sarainngittunik mittarviliurlutik ammalu tariurmi imakkut naukkuurviksaliuqsimalutik. Amisunut atuqtauqattarunnaqtut piqutirjuaksait pitaqariaqaqput ikajuutaunirmut atuqtau-qattainnarniaqtunik ammalu qanuingittiaqtunik nunalingnik Inuit Nunanginniittunik, ammalu sukalijummaringnik pivallianinginnut nauttiqtuutiksait atarnaqtuqariaqannginingillu tariurmi imakkut naukkuurviksaliat.

Maannasaanguniqpaaq Kanataup gavamakkunginnik sapunniarnirmut nunaminik atuaga-qutingit nutaaruriaqtaulauqtut, taijaujut Ukiuqtaqtuqpasik Sanngijjuq Isumaqsurunagsunilu, piniarniqarutaliqtuq nutaaruriaqtittivallianiq ukiuqtaqtumik qangatasuukut sapunniatqir-juakkut nuaraatkut sapunniarutinginni ilitarijausimalutiglu akiliutaujariaqarningit amisunut—atuutiksaliit piqutirjuaksait ukiuqtaqtumi pitaqarialit ikajuutaunirmut Kanataup aulattijju-vigijanginnut nunaqutiminik ammalu ulurianaqtuqarviujariaqanngininginnut. Quvianara-luaqsutik tamakkua pigiaqtitauningit, isumagijauningit amisunik—atuutiksaliit piqutirjuaksait tusagaksaliarijausimamut piniarniraqtausimajullu suligligiaqtaukkanniriaqaqput pillarittukut ikajurniqarniarutik Inuit Nunalinginnik.

Qanuqtuurutauningit Kanataup silataanimiunut pagviksaqtauqattarunnarningit: Kanatami ulurianaqtuqariaqannginirmut isummiqsaijit pijittiraijingit iniqtirilauqput Inuit sivulliqtinginnik 2023-ngutillugu tikitaujunarninginnik Kanataup silataanik nunalingnik iniliurunnarninginnik Kanatamik sanajiujuunarnirailutik ingminik piqutirjuaqanngiluarninginnik ajuqsarutaujunik ukiuqtaqtuqpasingani, taimaikkaluaqtillugillu Kanata suligijumaniaqanngituq, tautugaqaratiglu ikajuqtaujaariaqarninginnik ajurutauningit pitaqarunniiqtitaunarninginnik, suurlu maku-ninga nutanik mittarviktaariaqarninginnik, tulaktarviksaniglu ammalu kisarviksanik ammalu sanajaujaerialingnik nutaanik aqqutiksanik ammalu qaritaujakkut ungasiktukkuurutiksaqari-aqarninginnik. Taimaininganut Inuit attarnaqtumiillarikput akaungittummaringmiiksutiglu angirutiliuqtailimaqujaullutik uvalunniit tutsiraqtailimaqujaullutik ikajuqtaujuutiksanik kiinau-jakkut Kanatamiutaungittunik, tukisinammarinngitillugit sulig Kanataup qanuqtuurutigi-niaqtangit piqutiqtattiangiluarningit ukiuqtaqtuqpasingani. Inuqutivut atuqattaliriikput qaritaujakkut ungasiktukkuurunautinik suurlu atuqattaqsutik tamakkuninga nangminirijaujunik taijaujunik Space X-mik piqutinginnik qaritaujakkut ungasiktukkuurutinginnik Starlink-kut sanasimajanginnik, taimaliqsutik Kanataup atuliqittijumangininginnik tautugarijaujunik piusigiarutiksanik ungasiktukkuurutiniksijunnarnirmik qaritaujakkut atuqtaujuunnaqtunik Inuit Nunanginni. Kanataup gavamakkungit piliriqatiqarialiit Inungnik ujjiqtuttisiarnirmut tigumiaqtutuujariaqanngininginnik aksurunnaqtunik katagutauvallialirunnaqtunik ilagiigu-tinginnik gavamakkut ikajurunnaqtunik kiinaujaliurviksanginnik pivalliatittijunnarniq.

ᐃᓄᐃᑦ ᑕᐱᓃᑦ ᑲᓄᑕᑦ
INUIT TAPIRIIT KANATAMI

 75 Albert St., Suite 1101
Ottawa, ON Canada K1P 5E7

 613-238-8181

 /InuitTapiriitKanatami

 @InuitTapiriitKanatami

 /company/inuit-tapiriit-kanatami

 www.itk.ca